

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชันสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย*

จิตตรา พิกุลทอง¹

ประสาธต์ เนื่องเฉลิม² สมบัติ ท้ายเรือคำ³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 2) เพื่อพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 3) เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนโกสุมพิทยาสรรค์ จำนวน 37 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือวิทยาคาร จำนวน 27 คน รวม 64 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การหาประสิทธิภาพ E_1/E_2 และ t -test

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัญหาในการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีขั้นตอนการจัดกิจกรรม 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นการตรวจสอบความเข้าใจ 2) ขั้นการบูรณาการโมเดล 3) ขั้นการสอนและทดสอบการอ่าน 4) ขั้นการทบทวนและสะท้อนผล 5) ขั้นการประเมินผล
3. ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนโกสุมพิทยาสรรค์ เท่ากับ 84.32/82.25 และโรงเรียนบรบือวิทยาคาร เท่ากับ 84.99/82.59 พบว่ารูปแบบมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ และความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมทั้งนักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: รูปแบบการจัดการเรียนรู้, การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ, ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน

* วิทยานิพนธ์หลักสูตรการศึกษาปริญญาญัตติบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมหลักสูตรและการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2559

¹ นักศึกษาหลักสูตรปริญญาญัตติบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมหลักสูตรและการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, E-mail: noiwaapee@gmail.com

² รองศาสตราจารย์, ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

³ รองศาสตราจารย์, ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Development of Learning Management Model to Promote the Critical Reading Ability by Using Metacognitive Strategies for Upper Secondary Students *

*Jittra Phikulthong*¹

*Prasart Nuangchalem*² *Sombat Tayraukham*³

Abstract

The objectives of the present research were to 1) study the state of problems and need for a learning management model in promoting critical reading ability using metacognitive strategies for upper secondary students, 2) develop a learning management model for promoting ability critical reading ability by using metacognitive strategies for upper secondary students, and 3) assess the implementation of the learning management model in promoting critical reading ability using metacognitive strategies for upper secondary students. The research samples were 64 Grade 11 students consisting of 37 students from Kosumwittayasan School and 27 students from Borabuwittayakhan School studying in semester 2 of academic year 2015. The samples were obtained by means of cluster random sampling. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, development testing E_1/E_2 , and t-test.

The research findings are as follows:

1. The students' overall learning problem in critical reading ability was at a moderate level and the need for the learning management model in promoting their critical reading ability was at a high level. For teachers, the problem in managing learning to promote critical reading ability was at a high level. Their need for the learning management model to promote critical reading ability was also found at a high level.

2. The learning management model for the promotion of critical reading ability using metacognitive strategies for upper secondary students. There were 5 stages in experience management consisting of 1) check understanding, 2) integrating, 3) teaching and testing, 4) reviewing and reflecting, and 5) assessing.

3. The implementation assessment of the learning management model for promoting critical reading ability using metacognitive strategies for upper secondary students showed that the efficiency students from Kosumwittayasan School equal to 84.32/82.25 and Borabuwittayakhan School equal to 84.99/82.59 its higher than the reference standard at 80/80. The critical reading ability after learning management model was higher than before using it with the statistical significance at .05. In addition, the students' satisfaction was at a high level.

Keywords: Learning Management Model, Critical reading, Metacognitive strategies

* Research Article from thesis for the Doctor of Education Degree, Curriculum and Learning Innovation, Mahasarakham University, 2016

¹ Student in Doctor of Education Degree, Curriculum and Learning Innovation, Mahasarakham University, E-mail: noiwapec@gmail.com

² Associate Professor, Curriculum and Instruction, Faculty of Education Mahasarakham University

³ Associate Professor, Research and Development in Education, Faculty of Education Mahasarakham University

ความสำคัญของปัญหาการวิจัย

โลกยุคศตวรรษที่ 21 มีการติดต่อสื่อสาร และการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารของคนในสังคมโลกดำเนินไปอย่างรวดเร็ว หลากหลาย และกว้างขวาง ข้อมูลเหล่านั้นมีทั้งส่วนที่เป็นประโยชน์และให้โทษ เพื่อให้การรับข้อมูลที่หลากหลายเหล่านั้นมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด ผู้รับสารในยุคนี้จึงจำเป็นต้องเป็นผู้รู้จักคิด พิจารณา แยกแยะ และประเมินข้อมูลข่าวสารหรือเรื่องราวเหล่านั้นได้ว่ามีความถูกต้อง เป็นเหตุเป็นผล เชื่อถือมากน้อยเพียงใด ผู้ที่จะมีความสามารถประเมินคุณค่าของสาร ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องมีทักษะในด้านการรับสารโดยเฉพาะการอ่าน ในขั้นการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณหรืออ่านเป็น ดังที่ (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, 2542, น. 17) ได้กล่าวว่า การอ่านเป็นก็คือการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพนั่นเอง การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ควรปลูกฝังและส่งเสริมให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

การอ่านมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์และการพัฒนาประเทศ เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้มนุษย์ได้รับความรู้ ความคิด ความเพลิดเพลิน มีความเข้าใจเรื่องการเมือง เศรษฐกิจและสังคมสามารถปรับตัวให้เข้ากับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีซึ่งล้วนแต่เป็นประโยชน์กับตนเองและประเทศทั้งสิ้น การอ่านหนังสือนั้นมีใช้หมายความว่าอ่านออกหรือไม่ออก หากแต่ต้องมีวิจารณ์ญาณในการอ่าน มีความเข้าใจในคำศัพท์สำนวนหรือจุดประสงค์ที่ผู้เขียนส่งมา จึงจะสามารถนำสาระความรู้จากเรื่องที่อ่านไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างเต็มที่ (เสนีย์ วิลาวรรณ, 2546, น. 109) ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญและใช้มากในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นทักษะที่นักเรียนใช้แสวงหาสรรพวิทยาการต่าง ๆ เพื่อการบันเทิงและพักผ่อนหย่อนใจ หากนักเรียนมีทักษะการอ่านอย่างดีแล้วย่อมสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ในวิชาอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี การอ่านจึงนับเป็นกิจกรรมหลักที่สำคัญยิ่งในชีวิตประจำวันที่จะนำผู้อ่านไปสู่โลกแห่งความรู้ที่มีอยู่มากมายในโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา นั้น จะต้องใช้ทักษะในการอ่านเพื่อสื่อสารและแสวงหาความรู้ในวิชาการทุกแขนง (สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย, 2538, น. 98) เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าการอ่านเป็นการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ได้ดี วิธีหนึ่งในยุคที่ข่าวสารสามารถส่งผ่านถึงกันได้อย่างรวดเร็วการศึกษาสามารถก้าวล่วงไปสู่อาณาจักรอันกว้างไกลได้อย่างไม่มีวันสิ้นสุด แต่ในทางกลับกันประสิทธิภาพการอ่านลดลง อาจเป็นไปได้ว่าวิธีการเรียนรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้นอย่างหลากหลายให้เราเลือกการอ่านที่ต้องใช้เวลาบ่มเพาะทางความคิดและจินตนาการ จึงดูเหมือนการล่าช้าจนไม่น่าสนใจ แต่อย่างไรก็ตาม การอ่านหนังสือเป็นกระบวนการพัฒนาความรู้ ความคิด การเขียนและการสื่อสารได้ค่อนข้างสมบูรณ์และครบถ้วนตามต้องการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544, น. 4)

การอ่านจะเกิดเป็นความคิดโดยความสามารถทางการคิดที่บุคคลสามารถรู้ถึงกระบวนการคิดและสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดจากกระบวนการคิดของตน ซึ่งอาจปรากฏเป็นความรู้หรือเป็นกิจกรรมทางการคิดที่มีเป้าหมายและมีทิศทาง (Flavell, 1979, pp. 906-911) ซึ่งให้คำจำกัดความของเมตาคอกนิชันว่าเป็นการตระหนักรู้ของบุคคลเกี่ยวกับกระบวนการคิดของตนเอง เมตาคอกนิชันเป็นการที่บุคคลมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคิดของตนเอง และสามารถควบคุมความคิดตลอดจน การประเมินวางแผน และจัดระบบความคิดของตนเอง ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า เมตาคอกนิชัน เป็นความรู้หรือการตระหนักรู้ของบุคคลเกี่ยวกับกระบวนการคิดของตนเองโดยบุคคลสามารถควบคุมกระบวนการคิด การวางแผน การจัดระบบความคิด การตรวจสอบการคิดของตนเองและประเมินตนเองหลังทำกิจกรรม นั้น ๆ ได้ (Cross & Paris, 1988, pp. 131-142)

การใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน (Metacognitive Strategy) จะช่วยให้ผู้เรียนมีความคิดอย่างมีเหตุผลและสามารถควบคุมการเรียนรู้ของตนเองได้ ซึ่งในปัจจุบันนักการศึกษาด้านการอ่านต่างก็ให้ความสนใจในการพัฒนาวิธีการสอนอ่านที่เน้นให้ผู้เรียนใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชันในการอ่าน เพราะยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน หมายถึง วิธีการหรือขั้นตอนที่จะทำให้การเรียนรู้บรรลุผลตามเป้าหมายของการเรียนโดยมีการดำเนินการตามขั้นตอนของการควบคุมกระบวนการการเรียนรู้ในการอ่านซึ่งประกอบด้วย การวางแผนการอ่าน การกำกับตรวจสอบการอ่าน และการประเมินผลการอ่านด้วยความสำคัญของเมตาคอกนิชันกับการอ่านที่ได้กล่าวมาข้างต้นได้มีผู้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างงานวิจัยการใช้เมตาคอกนิชันและการให้แรงกระตุ้นมีความสัมพันธ์อย่างไรกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มุ่งพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนโดยวิธีการสอนแบบตรงเป็นเวลา 6 สัปดาห์ เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ในการใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชันสูงขึ้น คะแนนการอ่านและการเขียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า นักศึกษาระดับอุดมศึกษาสามารถมีพัฒนาการด้านยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชันสูงขึ้นหลังการฝึก

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอนวิชาภาษาไทย จึงมีความสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชันสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสอดคล้องกับกระแสโลกาภิวัตน์ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาตนเองในด้านการอ่าน การคิดและปรับใช้ในชีวิตได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
3. เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยโดยศึกษาแนวคิด หลักการที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยจัดขึ้นอย่างเป็นระบบครอบคลุม องค์ประกอบที่สำคัญ 6 องค์ประกอบ คือ 1) แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน 2) วัตถุประสงค์ 3) ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 4) ระบบสังคม 5) หลักการตอบสนอง 6) ระบบสนับสนุน โดยเฉพาะองค์ประกอบที่ 3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ (Syntax) มี 5 ขั้น ดังนี้ ขั้นที่ 1: ขั้นการตรวจสอบความเข้าใจ (Check understanding) เป็นการตรวจสอบความเข้าใจบทอ่านโดยการสรุปโดยใช้สำนวนของตนเอง สรุปอย่าง สมเหตุสมผล ขั้นที่ 2: ขั้นการบูรณาการโนมตี (Integrating) เป็นการบูรณาการโนมตีใหม่กับความรู้ ที่มีอยู่เดิม ทบทวนจุดประสงค์ของการอ่านอย่างต่อเนื่อง ขั้นที่ 3: ขั้นการสอนและทดสอบการอ่าน (Teaching and Testing) เป็นขั้นตอนการสอนและการทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ขั้นที่ 4: ขั้นการ ทบทวนและสะท้อนผล (Reviewing and Reflecting) เป็นขั้นตอนการทบทวนสรุปใจความหลักของบทอ่าน และสะท้อนผลข้อมูล และขั้นที่ 5: ขั้นการประเมินผล (Assessing) เป็นขั้นตอนการวิเคราะห์ ตัดสิน สรุปและประเมินผลการอ่าน โดยใช้ทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐานแสดงกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 1

รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถ

ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ยุทธศาสตร์

เมตาคอกนิชัน ประกอบด้วย

1. แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน

2. วัตถุประสงค์

3. ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถ

ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ยุทธศาสตร์

เมตาคอกนิชัน 3.1 ขั้นตอนการตรวจสอบความเข้าใจ

(Check understanding)

3.1.1 กิจกรรมกระตุ้นผู้เรียน

3.1.2 กิจกรรมสำรวจบทอ่าน

3.2 ขั้นการบูรณาการมโนคติ (Integrating)

3.2.1 กิจกรรมการตั้งคำถาม

3.2.2 กิจกรรมการบูรณาการความรู้และข้อมูล

ในบทอ่าน

3.3 ขั้นการสอนและทดสอบบทอ่าน (Teaching and Testing)

3.3.1 กิจกรรมการอ่านอย่างละเอียด

3.3.2 กิจกรรมเขียนบันทึกจากสิ่งที่อ่าน

3.3.3 กิจกรรมทำแบบทดสอบ

3.4 ขั้นการทบทวนและสะท้อนผล (Reviewing and Reflecting)

3.4.1 กิจกรรมทบทวนการอ่าน

3.4.2 กิจกรรมสะท้อนผลการอ่าน

3.5 ขั้นการประเมินผล (Assessing)

3.5.1 กิจกรรมการวิเคราะห์ แปลความ ตีความ

3.5.2 กิจกรรมสรุปผลการอ่าน

3.5.3 กิจกรรมประเมินผลการอ่าน

4. ระบบสังคม

5. หลักการตอบสนอง

6. ระบบสนับสนุน

ความสามารถในการอ่านอย่างมี
วิจารณญาณโดยมีองค์ประกอบ
5 ด้าน ดังนี้

1. การจับใจความสำคัญของ
รายละเอียด

2. การรู้วัตถุประสงค์ของผู้เขียน

3. การแยกข้อเท็จจริงและ
ข้อคิดเห็น

4. การคาดคะเนหรือทำนาย
เหตุการณ์หรือผลที่จะเกิดขึ้น

5. การประเมินคุณค่าของเรื่อง

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับ
วิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 26 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 2 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 586 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ของโรงเรียนโกสุมวิทยาสรรค์ จำนวน 37 คน และ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือวิทยาคาร จำนวน 27 คน รวม 64 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา คือ รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมี
วิจารณญาณโดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชาภาษาไทยและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ต่อสภาพปัญหาและความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถ ในการอ่านอย่างมี
วิจารณญาณโดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน

2. แบบสัมภาษณ์ สภาพและปัญหาของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

3. แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ยุทธศาสตร์
เมตาคอกนิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

4. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัย นี้แบ่งขั้นตอนในการดำเนินการออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

การวิจัยระยะที่ 1 การศึกษาเอกสารและบริบทในความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้
เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 3 ขั้นตอนคือ

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่าน
อย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน

2. การศึกษาสภาพและปัญหาในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26 จำนวน 30 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 210 คน

3. การวิเคราะห์สภาพและปัญหาที่นำมาใช้ในการออกแบบการวิจัยโดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกจากครูผู้สอนวิชาภาษาไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 จำนวน 7 คน

การวิจัยระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. การสังเคราะห์ร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งได้จากการวิเคราะห์สภาพและปัญหาด้านการจัดการเรียนรู้ และการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและรูปแบบการสอนตามกรอบแนวคิดของ Joyce, Weil and others

2. ตรวจสอบร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยการนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมของร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้

3. ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สอนเอง โดยนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 จำนวน 38 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 2 แผน จำนวน 4 ชั่วโมง

การวิจัยระยะที่ 3 การประเมินผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ

1. การประเมินผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีครูผู้ช่วยวิจัย นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนโกสุมพิทยาสรรค์ จำนวน 37 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือวิทยาคาร

จำนวน 27 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 รวม 64 คน ซึ่งได้มา โดยการสุ่มแบบกลุ่ม (cluster random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

2. การประเมินความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนโกสุมพิทยาสรรค์ จำนวน 37 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือวิทยาคาร จำนวน 27 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 รวม 64 คน

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพปัญหาในการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีขั้นตอนการจัดกิจกรรม 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นการตรวจสอบความเข้าใจ 2) ขั้นการบูรณาการมโนคติ 3) ขั้นการสอนและทดสอบการอ่าน 4) ขั้นการทบทวนและสะท้อนผล 5) ขั้นการประเมินผล ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนโกสุมพิทยาสรรค์ เท่ากับ 84.32/82.25 และโรงเรียนบรบือวิทยาคาร เท่ากับ 84.99/82.59 พบว่ารูปแบบมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ และความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมทั้งนักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนโรงเรียนโกสุมพิทยาสรรค์ (n=37) และโรงเรียน
บรบือวิทยาคาร (n=27) ที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่าน
อย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ข้อที่	รายการประเมิน	โรงเรียนโกสุม พิทยาสรรค์ (n=37)			โรงเรียนบรบือวิทยาคาร (n=27)		
		$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ
1	ข้าพเจ้ามีความเข้าใจขั้นตอนตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริม ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิ ชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	3.97	0.64	มาก	4.04	0.59	มาก
2	เนื้อหาที่เรียนในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่าน อย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย มีความยากง่ายเหมาะสมกับข้าพเจ้า	4.03	0.44	มาก	4.07	0.47	มาก
3	เนื้อหาที่ได้อ่านแต่ละเรื่องมีความน่าสนใจ	4.00	0.33	มาก	4.19	0.56	มาก
4	การจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอน ปลาย ทำให้ข้าพเจ้ามีความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น	3.95	0.62	มาก	4.3	0.61	มาก
5	เนื้อหาในบทอ่านมีประโยชน์และสามารถนำไปใช้ในการดำเนิน ชีวิตประจำวันได้	4.19	0.81	มาก	4.15	0.53	มาก
6	ข้าพเจ้าชอบและสนุกในการทำกิจกรรมตามขั้นตอน ตามรูปแบบการ จัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดย ใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชันสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	4.14	0.79	มาก	3.96	4.65	มาก
7	การทำตามขั้นตอนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ยุทธศาสตร์ เมตา คอกนิชัน ทำให้ข้าพเจ้าและเพื่อนๆ ได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	4.32	0.47	มาก	4.22	0.42	มาก
8	การทำงานตามขั้นตอนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ยุทธศาสตร์เมตา คอกนิชัน ทำให้ข้าพเจ้ามีความรับผิดชอบมากยิ่งขึ้น	4.49	0.51	มาก	4.41	0.5	มาก
9	ข้าพเจ้าสามารถนำขั้นตอนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ยุทธศาสตร์ เมตาคอกนิชัน ไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้	4.05	0.23	มาก	4.07	0.27	มาก
10	ข้าพเจ้ามีความสุขและพอใจที่ได้อ่านเรื่องต่างๆ ที่ครูนำมาให้อ่าน	4.3	0.46	มาก	4.19	0.4	มาก
11	เนื้อหาในการอ่านทำให้ข้าพเจ้ามีความสามารถในการอ่านอย่างมี วิจารณญาณมากยิ่งขึ้น	3.95	0.62	มาก	4.04	0.59	มาก
12	ข้าพเจ้าสามารถแนะนำวิธีการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ยุทธศาสตร์เม ตาคอกนิชันได้	4.24	0.49	มาก	4.26	0.53	มาก
13	ข้าพเจ้าชอบเรียนตามขั้นตอนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน	3.86	0.82	มาก	4	0.62	มาก
14	เนื้อหาในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมี วิจารณญาณ โดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย กระตุ้นให้ฉันได้คิด ได้ทำและแสดงออกอยู่เสมอ	4.14	0.35	มาก	4.19	0.4	มาก

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	โรงเรียนโกสุมวิทยาสรรค์ วิทยาลัย (n=37)			โรงเรียนบรบือวิทยาคาร (n=27)		
		$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ
15	ข้าพเจ้ามีความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	4.27	0.45	มาก	4.48	0.7	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.13	0.58	มาก	4.17	0.54	มาก

จากตารางที่ 1 แสดงว่านักเรียนโรงเรียนโกสุมวิทยาสรรค์ มีความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 4.13 ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และนักเรียนโรงเรียนบรบือวิทยาคาร มีความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 4.17 ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชันของครูผู้สอน ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, $S = 0.84$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านสภาพปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, $S = 0.68$) ด้านปัญหา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, $S = 1.03$) ด้านความต้องการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, $S = 0.80$) และ ผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชันของนักเรียน ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$, $S = 0.84$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านสภาพปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$, $S = 0.78$) ด้านปัญหา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$, $S = 0.94$) ด้านความต้องการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, $S = 0.81$) ซึ่งจากผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน พบว่า ครูผู้สอนและนักเรียนมีความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนและนักเรียนเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เพราะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ช่วยพัฒนาทักษะความคิดของผู้เรียนในการแสวงหาความรู้ความจริง เพื่อให้ได้

ความรู้ที่ถูกต้องโดยอาศัยการแปลความ ตีความหมายของข้อมูลและลงข้อสรุปอย่างมีเหตุผล ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ (สุชาติ วรรณขาว, 2549, น. 25)

2. ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ระบบสังคม หลักการตอบสนอง ระบบสนับสนุน และมีขั้นตอนการจัดประสบการณ์ 5 ขั้นตอน ซึ่งได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ที่เรียกว่า CITRA Model ดังนี้ 1) ขั้นการตรวจสอบความเข้าใจ (Check understanding) เป็นการตรวจสอบความเข้าใจบทอ่าน โดยการสรุปโดยใช้สำนวนของตนเองสรุปอย่างสมเหตุสมผล ประกอบด้วยกิจกรรม ดังนี้ 1) กิจกรรมกระตุ้นผู้เรียน 2) กิจกรรมสำรวจบทอ่าน 2) ขั้นการบูรณาการมโนคติ (Integrating) เป็นการบูรณาการมโนคติใหม่กับความรู้ที่มีอยู่เดิม ทบทวนจุดประสงค์ของการอ่านอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วยกิจกรรม ดังนี้ 1) กิจกรรมการตั้งคำถาม 2) กิจกรรมการบูรณาการความรู้และข้อมูลในบทอ่าน 3) ขั้นการสอนและทดสอบการอ่าน (Teaching and Testing) เป็นขั้นตอนการสอนและการทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ประกอบด้วยกิจกรรม ดังนี้ 1) กิจกรรมการอ่านอย่างละเอียด 2) กิจกรรมเขียนบันทึกจากสิ่งที่ได้อ่าน 3) กิจกรรมทำแบบทดสอบ 4) ขั้นการทบทวนและสะท้อนผล (Reviewing and Reflecting) เป็นขั้นตอนการทบทวน สรุปใจความหลักของบทอ่าน และสะท้อนผลข้อมูล ประกอบด้วยกิจกรรม ดังนี้ 1) กิจกรรมทบทวนการอ่าน 2) กิจกรรมสะท้อนผลการอ่าน 5) ขั้นการประเมินผล (Assessing) เป็นขั้นตอนการวิเคราะห์ ตัดสิน สรุป และประเมินผลการอ่าน ประกอบด้วยกิจกรรม ดังนี้ 1) กิจกรรมการวิเคราะห์ แปลความ ตีความ 2) กิจกรรมสรุปผลการอ่าน 3) กิจกรรมประเมินผลการอ่าน

3. การประเมินผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ผลการใช้นิรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า รูปแบบมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ และการประเมินหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชันสูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมทั้งนักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชันอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ (วชิรญา จิตภัทรพงษ์ธร, 2551, น. 87-88) ได้ทำการวิจัยพัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชันเพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้ไข

ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้ยุทธวิธีเมตาคอกนิชัน และ 2) เปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาที่นักเรียนได้รับการสอนและหลังได้รับการสอนด้วยรูปแบบการสอนโดยใช้ยุทธวิธีเมตาคอกนิชัน การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 การพัฒนารูปแบบการสอน ส่วนที่ 2 การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ส่วนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการสอน กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียน ที่ 1 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนสามัคคีบำรุง สำนักงานเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบทดสอบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาผลการวิจัย พบว่า 1) รูปแบบการสอนโดยใช้ยุทธวิธีเมตาคอกนิชัน ประกอบด้วย แนวคิดทฤษฎี หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบและผลที่จะได้รับจากการเรียนการสอนตามรูปแบบ 2) นักเรียนที่เรียนตามรูปแบบการสอนโดยใช้ยุทธวิธีเมตาคอกนิชันมีความสามารถในการแก้ปัญหาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ยุทธวิธีเมตาคอกนิชัน ให้ครบกระบวนการเพื่อนักเรียนจะได้พัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ

2. การประเมินความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ควรใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย เช่น แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบ เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่ถูกต้องและสามารถนำข้อมูลไปพัฒนานักเรียนได้อย่างเต็มตามศักยภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านต่าง ๆ ของนักเรียน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาอย่างเป็นระบบ

2. ควรมีการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนในระดับชั้นต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นระบบ

3. ควรมีการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนมีทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). *สื่อรักจากครู คู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). *การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน*. กรุงเทพฯ: บุรพาสาน.
- วชิรญา จิตภัทรพงษ์. (2551). *การพัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคognitionขั้นเพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้ไขปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาหลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, กรุงเทพฯ.
- สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มรรย์. (2538). *วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3).
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชาติ วรรณขาว. (2549). *การใช้ยุทธศาสตร์เมตาคognitionขั้นในการสอนอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีวิทยาเขตสกลนคร*.
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- เสนีย์ วิลาวรรณ. (2546). *หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ชุดพัฒนาทักษะภาษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เล่ม 1 ช่วงชั้นที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- Cross, D. R. C. & Paris, S.G. (1988). Developmental and instructional analyses of children's metacognition and reading comprehension. *Journal of Educational Psychology*, 80 (2), 131-142.
- Flavell, J.H. (1979). *Metacognitive and cognitive monitoring*. A new area psychological inquiry of American Psychologist, 34, 906-91.
